Nagyvadak a kiskertekben

A vaddisznók és a szarvasok aratnak újabban Somogyban. Az erdei nagyvadak okozta mezőgazdasági és erdészeti kár megközelíti az évi 500 millió forintot.

MEGYEI KÖRKÉP

Egy falka vaddisznó egy éjszaka alatt is százezres károkat okozhat FOTÓ: LANG RÓBERT

– Nem ritka, hogy a házikertekbe is beszöknek az állatok, ahol szinte mindent letarolnak – mondta *Melegh Imre* vadkárbecslő. – A dél-somogyi térségben Szabás és Nagykorpád különösen vadkár sújtotta terület, mivel itt a házikertek szomszédságában 1000-1200 hektár műveletlen állami földterület van, ahonnét egészen a kiskertekig elmerészkednek a vadak. Itt nem maradt télire való burgonya, a kukorica és takarmányrépa 100 százalékát letarolták a vaddisznók és a szarvasok.

– Az erdészeti területeken is növekedett a vadkár, mivel gyarapodott a fiatal erdősítések területe is – mondta *Nádas József*, az Állami Erdészeti Szolgálat megyei igazgatója. A gazdák többségének veszteséget okoz a vadak „rohama", de mindig akad, aki még ebből is előnyt kovácsol. A nyár közepén vetett, s októberre csak a zsengeséget elért takarmánykukorica ugyanis minőségi termés híján legfeljebb a vadkárra kifizetett kártérítéssel hoz némi biztos bevételt.

– A vadkár elleni védekezés ott a legeredményesebb, ahol sikerül jó kapcsolatot kialakítani a földtulajdonosokkal – állítja *Bőhm István*, a Sefag Rt nagyatádi erdészetének vadászati vezetője. – Sok helyen védekezünk villanykerítéssel, riasztóanyagokkal és szagkísérleteket is végzünk. A gondozott területeken negyedére esett vissza a vadkár, míg olyan is van, ahol a gazda semmit sem tesz a károk enyhítésére.

(Folytatás a 4. oldalon)

A vadkárbecslés szabályai

A vadkárt a termelőnek kell bejelenteni a területileg illetékes jegyzőnél, aki a megye 18 vadkárbecslő szakemberének egyikét kijelöli a kár felmérésére. A vadkárbecslések 90 százalékát a takarmánykukorica-vetések teszik ki, s a most érvényes tőzsdei árral vagy a szerződött árral számolják ki a kár mértékét. A kártérítés ennél kevesebb, mert leszámolják a vad érdekében kötelezően viselt 5 százalék kárt, valamint 20-25 százalék fel nem merült – például betakarítási – költséget.

Nagyvadak a kiskertekben

(Folytatás az 1. oldalról)

– Míg a vadkárok kifizetésére, büntethetőségére vannak törvényi szabályozások, addig a megelőzés költségeire semmilyen irányadó rendelet nincs – mondta *Mocz András* magánerdő-tulajdonos. – Egyedi megállapodástól függ, hogy ki milyen mértékben viseli például az erdészeti bekerítések költségét, ami kilométerenként legalább ezer forintba kerül. Ehhez nálunk 50 és 75 százalék között járultak hozzá a vadászatra jogosult partnereink.

A szakemberek szerint túlságosan sok a vad, s ez a kártérítésekből is látszik. *Nádas József* elmondta, hogy az erdészeti vadkárok tavaly mintegy 50-60 millió forintot értek el, a mezőgazdasági károkra pedig mintegy 400 millió forintot fizettek ki a vadásztársaságok. Az erdészeti szolgálat az 50 százalékot meghaladó, visszatérő kártételnél hektáronként 20 ezer és 200 ezer forint közötti erdővédelmi bírsággal is sújthatja a vadászatra jogosultat, s az elmúlt évben 32 esetben összesen 15,7 millió forint büntetést róttak ki. Idén is várható mintegy 15-20 millió forint büntetés. A vadgazdálkodási költségek ugrásszerű növekedése miatt maga a vadászati ágazat is harmadik éve veszteséges Somogy megyében.

– Folyamatos az ellentét a vadászati hatóság és a vadászatra jogosultak között a nagyvadak létszáma miatt – mondta *Simon Pál*, az FVM vadászati és vadgazdálkodási osztályvezetője. – Minden szakmai fórumot és törvényi lehetőséget felhasználunk arra, hogy a nagyvadállományt az optimálisnak megfelelő mértékre lehessen csökkenteni.

BÍRÓ MÁRIA